

Tankefull, bedende og sint =

Et bilde kan si mye, her og nå om en viktig debatt om nordnorsk høgskoleutdanning:

Høgskole-rector Arne Erik Holdø er tankefull, NHO-direktør Edel Storelvmo ber på vegne av Nordlandsutvalget, og matematikkprofessor Dag Lukkassen er sint eller rettere sagt irritert over Bodøs overtakelsesforsøk.

Debatten er nødvendig. Denne gang kan det komme noe godt ut av den, i motsetning til da den pågikk for to og tre tiår siden.

For både Nord-Norge og Høgskolen i Narvik!

Det blir ikke status quo, det er statsråd Tora Aasland fast bestemt på. Forandring kommer.

Jeg må likevel aller først dvele ved den særegne debatten om debatten.

Først ber Nordlandsutvalget og dens støttespillere om debatt. Deretter kaller de debatten for en bykamp – og sier at hele Ofoten har hoppet ned i skyttergraver.

Edel Storelvmo, eks-høgskole-rector, sa på en næringskafé denne uka at Narvik i hennes miljø er kjent som en nei-region – og må bli mer samhandlingsorientert.

Anna Ljunggren, Ofotens stortingskvinne, mener at debatten «har vært basert på skyttergravsargumentasjon som viser at mange ikke har tatt seg bryet med å sette seg godt nok inn i innstillingen».

Rektor Pål Pedersen i Bodø er overrasket over at ikke forslaget møtes med mer analyse og perspektiv.

Avisa Nordland-redaktøren mener fylket er i ferd med å bli en krigssone – og at Narvik kjemper

en tapt kamp for flytting av fylkesgrenser.

Og tror du sannelig ikke at Høgskolen i Bodø sitt «Magasin» spurte meg og andre redaktører om det ikke «er uheldig at enkelte institusjoner allerede nå går i skyttergravene».

Dette er beskrivelser, ikke argumenter. Så blir noen urolige og gjør tabber:

Narvik formannskap sa eksempelvis nei til et Universitet Nordland da de burde nøynd seg med argumenter knyttet til Nordlandsutvalget. Narvik bør i stedet gi Bodø honnør når Bodø-universitet blir realisert. Bodø har jobbet godt, og universitet kommer enten vi liker det eller ikke.

Klare synspunkt er nødvendig, og meningsbrytning i det offentlige rom er en forutsetning for demokrati og gode løsninger.

Man kan ikke, som NHO-direktøren i Nordland, først ønske debatt, deretter få motbør i form av argumenter, og så fremheve Ofoten som en nei-region.

Og hva skal debattanter som både har lest rapporten og fremmet saksargumenter tenke, når Anna Ljunggren responderer med generelt snakk om lokale skyttergraver og kunnskapsløshet?

De må jo føle seg utsatt for en slags hersketeknikk, kvinnelig sådan.

Narvik har sine utfordringer med omdømmet, ja! Men den som har fulgt med, vet at lokalt nærings- og offentlig liv gjennom noen år i ord og praksis har blitt betraktelig mer allianseorientert og spesielt næringssektoren er en på-

VIKTIG OG ENGASJERT DEBATT: På Narvik Næringsforums lunsjmøte: HiN-rector Arne Erik Holdø, NHO-direktør Edel

driver for regional samhandling.

Når argumenter blir betegnet som bykamp og noe krigslignende, undrer vi. Kom den massive motstanden mot Nordlandsutvalget og en fylkesløsning som et sjokk?

Jeg vet ikke, og spørsmålet er vel egentlig uinteressant.

For nå er poenget å jobbe hardt for et felles mål, både for HiN, politikerne og statsråd Tora Aasland:

Hvordan utvikle nordnorsk utdanning og Høgskolen i Narvik vi-

dere sånn at næringslivets behov innfris?

Statsråden har bedt Narvik roe ned. Men hun kan vanskelig overkjøre en institusjon, styret, næringslivet og politiske fora i hele midtre Nord-Norge.

Og et tvangsekteskap med Bodø er uaktuelt hvis HiNs svar er offen-

sivt og i samsvar med argumentene.

HiN må aktivt søke formalisert samarbeid og fremme effektivisering, fordi vi snakker om små enheter.

De må formalisere fagsamarbeid for å møte næringslivets krav, og

De må jo føle seg utsatt for en slags hersketeknikk, kvinnelig sådan

FREMOVER

– uavhengig dagsavis
Ansvarlig redaktør og adm. direktør: Roger Bergersen
Grunnlagt 27. mai 1903. Leses daglig av 28.000 personer.

PFU Fremover arbeider etter Vær Varsomplakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens faglige utvalg (PFU) er et

klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund.

Adresse: Prinsens gt 1,
pb 48 Sentrum 0101 Oslo.
Tlf 22 41 56 80,
faks 22 41 19 80.

Se Fremovers husspalte med e-postadresser og telefonnumre på annonsesidene.

Trakassering av de små kommunene

En sentral politiker fra høyresiden ba i radio regjeringen om snarest å slå sammen de små kommunene fordi de ikke greide å takle siste års pandemi.

Senere i sendingen var det stor-kommunen Bergen som hadde problemer.

Tidligere har Høyre lovt støtte til Aps forslag om ny helsereform, bare det samtidig blir fattet vedtak om å slå sammen små kommuner.

Dette sammen med at stadige uttalelser med krav om strakstil-tak for å få større kommuner kommer særlig fra Frp og Høyre, og kan vanskelig karakteriseres som annet enn ren trakassering.

Men hvorfor slik trakassering To påstander fra en radiodebatt nå nylig kan kanskje forklare dette:

1. Store kommuner gir billigere administrasjon.

2. Små kommuner klarer ikke å gi de ønskede offentlige service-tilbud, bl.a. i forhold til den mye omtalte nye helseplan.

Tvert om

Det er ikke slik at effektiviteten er større i en stor kommune, enn i en liten. Tvert om, viser erfaringer fra Norge.

Data fra de kommuner i Dan-

mark som er slått sammen viser det samme.

Utrolig men sant.

Arbeidsmengden er den samme, men med mindre oversikt og flere involverte.

Vi snakker om stordriftsforde-ler, men aldri om smådriftsforde-ler, der flere sitter inne med full oversikt over det de skal ha ansvar for.

Den minste og mest effektive administrasjonen finner vi i et familie-hjem.

Der er det vanligvis ho mor som sitter med oversikten, vet hvor trusa til Per og Annes votter befinner seg og er reine og klare.

«Parkinsons lov»

Og tidsklemma går i hop. Den største og minst effektive admi-

nistrasjonen har kanskje FN, og den neste er EU. Et TV-program om EU få år tilbake viste at byråkrati, ineffektivitet og korrupsjon var et stort problem. Vedtak var etter to år fortsatt ikke effektivt.

Det kan være et resultat av den påståtte tendens, «Parkinsons lov», at ineffektivitet avler mer byråkrati.

Forklaringen kan like gjerne være det manglende oversikt gjør at flere må involveres i hver saksbe-handling, og at kompleksiteten fører til vanskeligere samhandling og effektivitet.

Mangler grunnlag

Når det gjelder påstand nr. 2, så mangler den ethvert grunnlag.

Det er de små kommunene som har klart sine oppgaver best.

Det gjelder barnehagedekning, dekning av kulturskoletilbud, omsorgstilbud for eldre, syke og svakt-stilte, og som har de laveste beta-

lingsratene på slike tjenester.

Det er også bekreftet av kommunalministeren; «det er ikke de små kommunene som har problemer, men de mellomstor og store kommunene.»

Det er heller ikke de små kommunene som kommer dårligst ut når det gjelder undervisningskvalitet.

Fremover

Viser her til et større oppslag i Fremover der innhentet data viser at det er to av de minste kommunene i Nordland og Troms, Hamarøy og Lavangen, som topper resultatlistene både for enkeltfag og totalt for de sammenlignbare fagene.

Dette på tross av at det i dag vel nesten ikke foregår innsats for å få skoler på små steder til å bli enda bedre til å utnytte den verdi som ligger i nærhet og tilgang til natur, arbeidsliv, mulighet til arbeidser-

● Delta i debatten og skriv hva du mener. Send innlegget på e-post til redaksjon@fremover.no. Innlegg må ha fullt navn og kan ha en maksimal lengde på 800 ord/5.000 tegn. Fremover forbeholder seg retten til å redigere lange innlegg.

god debatt

Storelvmo og HiN-professor Dag Lukkassen.

(Foto: Roger Bergersen)

de må inngå formell avtale om arbeidsdeling fordi vi i nord er så små og få at blind konkurranse vil være ødeleggende.

Bodø og Tromsø må akseptere Narvik som teknologisk utdanningscenter. Men for Høgskolen vil det, og selvstendighet, knapt være en halv seier.

Problemene er ikke løst før næringslivets behov er bedre tilfredsstilt, i hele landsdelen. Det vil være en hel seier.

UKESLUTT

Roger Bergersen
Ansvarlig redaktør

farig og deltakelse, og møte med mennesker som individer og ikke bare som gruppe m.m.

Ikke slå sammen små kommuner til en stor!

Selve sammenslåingen er storin-

Dataerotikk

Jeg trykker lett på knappen din, og berører musa di. Med lette tastetrykk over tastaturet tryller jeg fram alle erotiske drømmer. Det er gleder og minner og mange fantasier. Jeg er kommet hit med deg, men utrolig nok ikke lenger. Takk for alt, min kjære PC.

Anonym

vestering, driften blir dyrere, og kommunen blir dårligere i stand til å løse sine oppgaver, mindre demokratisk påvirkningsmulighet for en politikk som er tilpasset behovet for de enkelte deler av stor-kommunen, høyere avgifter, utgifter på grunn av sentralisering av offentlig servicetilbud og tjenestemenn, tapping av ressurspersoner og kompetanse som følge av sentralisering.

Det siste er den mest negative effekten, og som virker direkte på stedets kultur og oppvekstmiljø.

Johan Lyngstad, Tennevoll

DÅRLIG IDÉ: Selve sammenslåingen er storinvestering, driften blir dyrere, og kommunen blir dårligere i stand til å løse sine oppgaver. Bildet viser Lavangen.

LKAB-støvet i Narvik

LKABs plass i Narvik, Svein Ivar Sivertsen, sier til Fremover 17. februar at han ikke ser noen grunn til at bedriften skal foreta svevestøv-målinger i Narvik etter at det nye anlegget er kommet i drift. Der-som slike målinger skal foretas må kommunen selv påkoste disse.

I vår uttalelse til Fylkesmannen om endret utslippstillatelse stilte vi krav om at det bør settes opp målepunkter som dekker større deler av byen enn det som hittil har vært gjort. Vi som bor her, vet at støvet er et stort trivselproblem for svært mange, ikke bare de som bor nær anlegget på Framnes og i Havnegata. Ved flere målepunkter vil en få dokumentert omfanget av fremtidige utslipp. Vi har liten tro på at det blir vesentlig bedre i fremtiden, det blir det i så fall opp til LKAB å bevise. Det virker smålig med tanke på de investeringer som er gjort at bedriften ikke vil betale for fremtidige målinger.

Vi dokumenterte vår uttalelse til Fylkesmannen med bilder som viste tilgrisede husfasader i stadionområdet, på Idrettens Hus, Frydenlundgata, østenden av Snorresgate, Reinveien og på Høgskolen i Narvik, med andre ord store deler av byen. Vi vet også at støvproblemet er stort på Ankenesstrand, hagemøbler og annet som står utendørs blir tilgriset så snart vinden blåser mot Ankenes.

Vi mener at LKAB aldri har tatt støvproblemet på alvor, kanskje på grunn av at kommunen har vært lemfeldig med å stille krav. Nå har bedriften investert i milliardklassen ved sine anlegg her i Narvik. Da bør det være et rimelig krav at vi blir kvitt tilgrisingen som malmhandteringen har medført de senere år.

Finn-Erik Sommerseth,
Naturvernforbundet i Narvik

Steigen, Forsan

Ser i lokalvisa her at det skrives mye omkring Forsan og de planer som der ligger.

En som skriver, er Eva Bakkeslett som skriver at dersom det hadde vært kraftstasjon og et smoltanlegg i området ved Steigentunnelen for 12 år siden da hun kom til Steigen første gang, så hadde hun snudd å funnet seg en annen kommune å bo i. Det var da svært så en kraftig uttalelse særlig hvis hun ikke hadde noen som helst peiling på hva som fantes i områ-

det. Det kjent at området rundt Forsan er et flott naturområde, men det betyr ikke at det ikke kan komme en kraftstasjon der, den behøver jo ikke bli noe som skremmer folk fra Steigen.

Heller bør det vel ikke bli noe som skremmer folk så mye om det kommer et smoltanlegg der.

Mortenstrand i samme området bør så helt klart bli tilknyttet ferga fra/til Skutvik hvis den skal opprettholdes i fremtiden. Den tungtrafikken som kommer med ferge fra Lofoten, skal ikke via Skutvik og nordover, men sørover, og da er det er det en blindtarm å pådytte dem å legge turen om Skutvik. De ville spart mange mil i kjøring og problemer med Ulvsvågskaret hvis de hadde kommet til Mortenstrand og videre gjennom Stegentunnelen og til E6.

Det bør kunne bli ei nasjonal sak å jobbe for, her bør Steigen virkelig ta et tak for å fergeleie på Mortenstrand. Skulle bare mangle hvis man vil noe med ei naturlig utvikling til beste for det farende publikum, ikke minst transportnæringa, f.eks. fisk fra Lofoten.

Stå på Steigen!

Kristian Larsen, Kjøpsvik

Legalisering av narkotika

Debatten omkring legalisering av narkotika er ingen ny diskusjon i Norge. Til tross for restriktiv politikk på dette området de siste 30 år, er det stemmer som mener at lavere straffer og sågar avkriminalisering av bruk og besittelse av narkotika er veien å gå. Siste skudd på stammen er tanken om å dele ut gratis heroin til tunge opi-atmisbrukere.

Norsk Narkotika Politi Forening (NNPF) har ikke mistet troen på en restriktiv linje i forhold narkotika, og deler ikke synet om at narkotikapolitikken er mislykket.

Gjennom avkriminalisering bortfaller politiets hjemmelsgrunnlag for å jobbe gjennom brukermiljøene til de bakenforliggende nivåene i omsetningskjeden. Det er ikke sånn at bakmennene kommer til politiet for å fortelle om sin aktivitet. Dette er kriminalitet som ikke blir anmeldt, men som må jobbes frem og avdekkes. Det vil også bli vanskelig å avdekke ungdom som har begynt å eksperimentere med narkotika hvis man tar bort straffbarheten av bruk. Ofte er politiets avdekking avgjørende for at foresatte og hjel-

peapparat skal kunne sette inn tiltak i en tidlig fase.

Norsk narkotikapolitikk handler ikke bare om de synlige brukermiljøene på Plata eller langs Akerselva i Oslo. Narkotikapolitikken handler også om 14-15 åringer og deres foresatte i Bygde-Norge som i dagens samfunn blir eksponert og må forholde seg til narkotika. Ungdommene må foreta valg, viktige valg som vil påvirke framtiden, og som kan medføre konsekvenser i den ene eller andre retningen. Narkotika finnes i dag både i by og bygd, og er noe alle må forholde seg til.

Foreldre og foresatt er de viktigste personene i barn og unges liv. Det er en viktig samfunnsoppgave å sette disse rollemodellene i stand til å hjelpe ungdommen til å ta gode og riktige valg. Et signal om avkriminalisering av narkotika vil neppe være til hjelp i en slik sammenheng. Ungdom ønsker klare grenser, og vil gjerne ha noen å skyldte på for å si nei når de står i en pressituasjon. Vi trenger flere rollemodeller som er til stede i de unges liv og som tør å bry seg og si hva de mener. Statens institutt for rusmiddelforskning (Sirus) sine tall for 2009 viser at bruken av cannabis blant 15-20 åringer er synkende. Dette er selvsagt gledelig lesing og er et signal om at narkotikapolitikken ikke er mislykket. I SIRUS sin rapport om ungdom og rusmidler står det videre: "det overveiende flertallet av ungdommen var av den oppfatning at cannabis ikke burde selges fritt her i landet. Det var også bare et mindretall som sa at de kunne tenke seg å prøve cannabis hvis det ikke var fare for å bli arrestert".

NNPF mener at også disse bør være premissleverandør om både legalisering og avkriminalisering. For dem som trækker feil og tar noen dumme valg, er et viktig at vi har et samfunn som kan bidra med individuelt tilpassede tiltak. Målet må være å hjelpe og dette må også gjenspeiles i straffereaksjonene. Dette kan også overføres til de etablerte og tunge misbrukerne. Straffen bør kunne tilpasses for de som er motivert til å ta imot hjelp, slik at soningen kan brukes til noe meningsfylt. I stedet for å få gratis narkotika på resept, bør det settes inn penger og ressurser i omsorg, helse- og botilbud. Avkriminalisering og gratis rus er etter NNPFs mening et signal om at vi har sluttet å bry oss og at vi har gitt opp kampen mot narkotika.

Vidar Brochs
Leder NNPF, Oslo

